

Angst en onmacht, maar het leven gaat door

Ik zet mij achter mijn schrijfmachine om u te schrijven over de AV-besprekingen over de voorgangersopleiding, ons weekblad *De Christen*, het werk van de landelijke jeugdbeweging NBBJ en de Stichting *Tabitha* die bejaardencentra onder haar hoede heeft. Terwijl ik mij neerzet om te schrijven, zet ik mij als het ware weer op de stoel waarop ik in Dordrecht zat. Ik schrijf wat ik daar hoorde en tegelijk zelf voelde en dacht. Een soort impressie dus.

Een impressie.

Heel bewust probeer ik geen gedetailleerde weergave te geven van de gevoerde discussies. U zou door de veelheid en de veelsoortigheid van de bomen het bos niet meer zien. En wie al die bomen toch wil zien kan over enkele weken terecht in de notulen. Zoals gezegd: dit verhaal wordt een impressie. Bovendien een impressie van iemand die zelf nauw betrokken is bij het werk dat aan de orde kwam in twee van de besproken agendapunten: dat van de opleiding en *De Christen*. Is die subjectieve betrokkenheid een nadeel? Een verslaggever die een objectieve buitenstaander is hoort in de discussies vaak niet wat er echt gaande is. Daarvoor moet je de ondertonen kunnen horen en de signalen kunnen opvangen. En dat kan waarschijnlijk alleen iemand die bij de zaak betrokken is. Daarom troost ik mij met de gedachte dat mijn persoonlijke betrokkenheid voor u in dit artikel een deur kan zijn naar wat er in onze gemeenschap gebeurt.

Woorden wegen en etiketten plakken.

Ter vergadering zijn mensen anders dan in een gesprek onder vier ogen. Dat brengt de aard van het vergaderen nu eenmaal met zich mee. Alles wordt wat aangescherpt. Een vergadering heeft al gauw iets van een scherpslijperij. Maar zelfs als je dit in rekening brengt viel het op dat aan sommige regels uit het AV-boek, hele scherpe puntjes werden geslepen. Zo hadden de redactieleden van *De Christen* in hun beleidsnota geschreven dat de redactie dient te waken voor uiteendrijvende tendensen. Het bleek dat sommigen hierin de rechtvaardiging lazen voor een bepaalde censuur. De redactie zou slechts één visie (haar eigen visie uiteraard) in het weekblad gepubliceerd willen zien, en dit willen verkopen onder het schone motto zo polarisatie te willen voorkomen. De redactievoorzitter heeft in antwoord daarop de gemeenten uitgenodigd een redactie te kiezen die de veelheid van meningen onder ons vertegenwoordigt. Verder maakte hij melding van een zeer gering aantal ingezonden stukken. Kort en goed: het weekblad *De Christen* is óók een podium voor verschillende onder ons levende inzichten. De weg naar het podium is vrij! Maar slechts weinigen gaan hem. De redactie past er op dat het podium geen slagveld wordt. Een ander voorbeeld. In het jaarverslag van het seminarium hadden rector en conrector enkele regels geschreven over ontwikkelingen in het ons omringende theologische en geestelijk klimaat. Zo was er te lezen over *de herontdekking van de onlosmakelijke band tussen geloof en maatschappelijk en politiek handelen, met name in de zgn. evangelische theologie*. Verschillende afgevaardigden spraken op grond hiervan hun bezorgdheid uit over *de politieke theologie die op het seminarium onderwezen zou worden. Allerlei gebeurtenissen binnen en buiten de sfeer van het seminarium werden samengevoegd als bewijs voor de stelling dat men op het seminarium bezig is met een radicale herijking van theologische en ethische waarden.* Ik dacht toen: als sommige onderwerpen aan de orde komen heerst er een sfeer waarin je niets kunt schrijven zonder mensen te verontrusten en jezelf verdacht te maken. Dat is de sfeer van onmacht en angst. We zijn als gemeenschap van gemeenten - maar het speelt evenzeer in de gemeenten zelf! - niet in staat sommige problemen eerlijk onder ogen te zien en er open over te praten. Dat is ook niet gemakkelijk. Een probleem als bijvoorbeeld christelijk geloof en kernbewapening, brengt je als christenen in verlegenheid. Je voelt de onmacht. Ook de onmacht om 't laatste woord te spreken. Maar we kunnen onze onmacht hierin kennelijk niet hanteren. We proberen voor onze onmacht te vluchten in de zekerheid van grote leuzen en van heilige strijd tegen de mening van andersdenkende gelovigen die de *grote vijand* zijn. Een sfeer van angst en onmacht om met eigen onmacht om te gaan! We etiketteren elkaar met slagwoorden als *modern, vrijzinnig, Bijbel-kritisch, politiek enerzijds en conservatief, fundamentalistisch en burgerlijk* anderzijds. We etiketteren elkaar met nietszeggende slagwoorden om maar niets tegen elkaar te hoeven zeggen. Met het eerste woord hebben we elkaar al veroordeeld, om het gesprek met elkaar en daarin de confrontatie met onszelf niet te hoeven aangaan. Maar genoeg hierover. Want dit wordt snel teveel.

Het leven gaat gewoon door.

Ondanks onze onmacht en angst gaat het leven in de gemeenten en in takken van uniearbeid gewoon door. Dat is de genade van God. Ook daarvan is ter vergadering te horen. In Den Haag werd de eerste paal geslagen voor een nieuw *Tabitha*. De onderhandelingen over een dienstencentrum waarin de oude droom van een nieuw

conferentie- en kampcentrum verwerkelijkt kan worden is in een beslissend stadium gekomen. De NBBJ sloeg haar vleugels verder uit. Een tweede jeugdconsulent kon worden aangetrokken. Financieel gezien dankzij een vergrote overheidssubsidie. Er waren vragen over het effect van overheidssubsidies. Verleren we zo niet eigen verantwoordelijkheid te dragen? Maar we brengen zelf de financiën niet op! Het is allemaal waar en we zouden er nog veel langer over kunnen praten als we ter Algemene Vergadering gedaan hebben. Maar misschien is het voorlopig ook wel genade dat de overheidssubsidies gewoon doorgaan.

Olof de Vries